

КОНЦЕПЦИЯ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС ЗА КУРАТОРСКИ ПРОЕКТ ЗА НАЦИОНАЛНОТО
УЧАСТИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ В 19-ТОТО ВЕНЕЦИАНСКОТО БИЕНАЛЕ ЗА
АРХИТЕКТУРА – 2025 Г.

Проект ИНТЕЛИГЕНТНОСТ ЗА КУЛТУРА

Концептуалната идея на проекта е създаването на универсално презентационно пространство, в което да бъдат представени културата и историческото наследство, чрез проявленията на различните изкуства, които са едновременно фундамент и проявление на интелигентността. Като отражение на степенна на развитието ѝ, изкуствата стимулират и надграждането ѝ с пряка „провокация“ към човешките индивиди. Културната интелигентност се отнася до уменията да се създават взаимовръзки и да се работи ефективно в различни културни аспекти. Това е способността да се преодоляват граници и да се постига просперитет в множество области - стопански, обществени и най-вече културни.

Концептуалната „линия“ се формира от единайсет пространства, седем от които под формата на куб, представящи различните изкуства чрез проявленията им в актуалната културна сфера и най-вече в обекти от културно-историческото наследство на България, с акцент върху българските недвижимите културни ценности в ЮНЕСКО, заедно с уникални в световен план културно-исторически обекти по днешните български земи. „Стъпването“ върху темата Юнеско е в унисон с факта, че България ще бъде домакин на 47-ата сесия на Комитета за световно наследство на ЮНЕСКО през 2025 г.

Първото пространство е посветено на архитектурата и самата концепция за създаване на универсален павилион. Тук ще бъде представен и макет на универсалния информационен център към обекти на Юнеско, които все още нямат изградени такива, чрез комбинация от интерактивни и художествени елементи, които да подготвят посетителя за предстоящото изживяване.

Стъпвайки върху архитектурата като фундамент, сюжетната пътека преминава през обогатяващите я скулптура и изобразително изкуство, следват сценичните изкуства: музика, танц, поезия, театър, които, още от зараждането си, целят да провокират човешките сетива за красотата и насладата сред архитектурната и художествена естетика на сградите, в които са били представяни.

Проекцията на интелигентността продължава с фотографията, трансформацията ѝ в динамика – киното, и дигиталното изкуство, показани посредством съвременните си проявления - виртуалната реалност и 3Д мапинга. Тези технологии ще позволят на посетителите да се „потопят“ в представените културно-исторически обекти и

преживеят емоции и усещания по иновативен начин. VR изживяването ще бъде артистична компилация от кадри, подбрани от авторските продукции в кинематографичен VR на БМ Вижън, представящи обектите на ЮНЕСКО и други емблематични културно-исторически обекти от България.

Всички пространства ще бъдат решени като комбинация между класическото и иновативното, и всяко едно от тях ще осигурява различно и приобщаващо изживяване за хората, преминали през него.

КУБЪТ НА ПРЕЖИВЯВАНЕТО ще е кулминацията на “пътешествието през павилиона” и в него традицията ще “срещне” изкуствения интелект. Тази интерактивна инсталация се състои от кубично пространство с две активни стени - противоположни двойки, показващи съответно традиционно и AI-генерирано изкуство. При влизане, посетителите взаимодействат с AI система чрез гласова комуникация, предоставяйки пет ключови входни параметъра: предпочитана форма на изкуство, специфичен артистичен стил и три тематични ключови думи или фрази. В рамките на секунди системата обработва тези входни данни по два паралелни пътя: генерира ново AI изкуство използвайки подходящи инструменти (напр. Midjourney за визуално изкуство, Suno за музика), докато същевременно подбира съответстващи традиционни произведения от световното културно наследство. Полученото 30-60 секундно преживяване създава директен диалог между човешкото артистично наследство и възможностите, които AI предоставя, демонстрирайки как изкуственият интелект може да демократизира художественото изразяване, като същевременно почита историческите му основи.

На сцената ще се представят театрални, балетни, танцови, поетични и други спектакли. Това е мястото за културни прояви, които ще бъдат включени в програмата на Министерство на културата за периода на провеждане на биеналето.

Дворното пространство ще бъде изпълнено с огледална проекция на кубичната инсталация от залата, но в “нисък” вариант за сядане - за отдих, дискусии между посетителите, споделяне на снимки и емоции в социалните мрежи и дори похапване.

При възможност ще има цялостно озвучаване и/или локално насочен звук с музика на Вивалди около паметника му

“Снимай и сподели” зоната ще е оформена/брендирана с БГ символи плюс символи/знак на проекта, рамка, върху която са екстракти от обектите на Юнеско, визуализирани в павилиона. Възможност за “модел” на тракийския владетел Ройгос и съпругата му (от Казанлъшката гробница), с отвори за лица (за „влизане“ на туриста в епоха).

**CONCEPT FOR PARTICIPATION IN THE CURATORIAL PROJECT COMPETITION FOR
BULGARIA'S NATIONAL PARTICIPATION IN THE 19TH VENICE BIENNALE OF
ARCHITECTURE** – **2025**

Project: CULTURAL INTELLIGENCE

The conceptual idea of the project is to create a universal presentation space that showcases culture and historical heritage through the manifestations of various arts, which serve as both the foundation and expression of intelligence. Reflecting its stage of development, the arts stimulate and elevate intelligence, directly "provoking" human individuals.

Cultural intelligence refers to the ability to create connections and work effectively across diverse cultural dimensions. It is the capacity to overcome boundaries and achieve prosperity in multiple areas—economic, social, and especially cultural.

Conceptual Framework

The project consists of eleven spaces, seven of which are cube-shaped, representing various art forms through their expressions in the contemporary cultural sphere. Particular emphasis is placed on cultural and historical heritage sites in Bulgaria, focusing on Bulgarian immovable cultural properties listed in UNESCO, as well as globally unique cultural and historical landmarks located in present-day Bulgaria.

This focus aligns with Bulgaria hosting the 47th session of the UNESCO World Heritage Committee in 2025.

Spaces and Narrative Path

The First Space: Architecture

This space is dedicated to architecture and the concept of creating a universal pavilion. It will include a model of a universal information center for UNESCO sites that currently lack such facilities. The model will be presented using a combination of interactive and artistic elements designed to prepare visitors for the journey ahead.

Building on architecture as a foundation, the narrative path flows through enriching elements like sculpture and visual arts, followed by the performing arts—music, dance, poetry, and theater. These arts have historically aimed to provoke human senses, evoking beauty and delight amidst the architectural and artistic aesthetics of the venues in which they were performed.

Dynamic Arts and Digital Technologies

The projection of intelligence continues with photography, its transformation into cinema, and digital art, showcased through contemporary manifestations such as virtual reality (VR) and 3D mapping. These technologies allow visitors to "immerse" themselves in cultural and historical sites, experiencing emotions and sensations innovatively.

The VR experience will feature an artistic compilation of footage from BM Vision's cinematic VR productions, showcasing UNESCO sites and other iconic Bulgarian cultural and historical landmarks.

The Experience Cube: The Culmination

The culmination of the pavilion journey is the **Experience Cube**, where tradition "meets" artificial intelligence (AI). This interactive installation features a cubic space with two active walls—one displaying traditional art and the other showcasing AI-generated art.

Visitors interact with the AI system via voice communication, providing five input parameters: preferred art form, specific artistic style, and three thematic keywords or phrases. Within seconds, the system processes this data in two parallel paths: generating new AI art using tools like Midjourney (for visual arts) or Suno (for music) and selecting corresponding traditional works from global cultural heritage. The resulting 30–60 second experience creates a direct dialogue between human artistic heritage and the possibilities offered by AI, demonstrating how AI can democratize artistic expression while honoring its historical roots.

Performance

Stage

The stage will host theater, ballet, dance, poetry, and other performances. This space will be dedicated to cultural events included in the Ministry of Culture's program during the Biennale.

Outdoor Courtyard and Relaxation Space

The courtyard will feature a mirrored projection of the Experience Cube, adapted into a "low" seating arrangement for relaxation, visitor discussions, photo sharing, and social media engagement. Refreshments may also be available.

If feasible, the space will include soundscaping or localized sound, with music by Vivaldi playing near his monument.

"Snap and Share" Zone

This branded area will feature Bulgarian symbols and project branding, including a frame highlighting extracts of UNESCO sites visualized in the pavilion. Visitors can engage with

interactive elements such as a "model" of the Thracian ruler Roigos and his wife (from the Kazanlak Tomb), with face cutouts allowing tourists to "step into" the historical era.

Integration of Classical and Innovative Elements

All spaces will seamlessly combine classical and innovative elements, ensuring diverse and inclusive experiences for visitors as they navigate through the pavilion. This approach connects Bulgaria's rich cultural and historical heritage with modern technology, offering a unique dialogue between tradition and the future of artistic expression.